

керівник методичного об'єднання вчителів фізичної культури та «Основ здоров'я», КЗ «НВО № 6 «СЗШ I–III ступенів, ЦЕВ «Натхнення» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»

ПІДВИЩЕННЯ ФАХОВОГО РІВНЯ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розкриваються проблеми становлення фізичної культури, класичні та нетрадиційні технології навчання, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на уроках фізичної культури та в позаурочний час. В процесі реалізації загальношкільної проблеми наведено приклади їх втілення в навчально-виховний процес у навчальному закладі.

Ключові слова: фізична культура, інформаційно-комунікаційні технології, навчальний процес.

В статье раскрываются проблемы становления физической культуры, классические и нетрадиционные технологии обучения, внедрение информационно-коммуникационных технологий на уроках физической культуры и во внеурочное время. В процессе реализации общешкольной проблемы приведены примеры их воплощения в учебно-воспитательный процесс в учебном заведении.

Ключевые слова: физическая культура, информационно-коммуникационные технологии, учебный процесс.

The article deals with problems of physical education, classical and innovative teaching technologies, introduction of ICT in physical education classes and after school. The examples of their implementation in educational process in educational institutions are given while realizing an all-school problem.

Key words: physical education, ICT, educational process.

«Хто володіє інформацією, той володіє світом».
Уїнстон Черчілль

Виникнення фізичної культури сучасна наука відносить до початкового періоду розвитку первісної общини. Першими формами фізичного виховання були колективні ігри, що мали натуралістичний, наслідувальний характер. Вони майже повністю повторювали трудовий процес. Поступово ігри стають

імітаційними, символічними. На кожному етапі історії фізична культура залежить від економічного, політичного, культурного становища суспільства.

Найвищого розвитку фізична культура і спорт досягають в VIII–IV ст. до н. е. під час розквіту рабовласницьких відносин в Греції. Одними з найяскравіших прикладів фізичного виховання були Спарта та Афіни. В їх системах виховання визначалися завдання, засоби, форми і методи фізичного вдосконалення.

З розвитком суспільства формуються та змінюються дидактичні принципи виховання. Проблема формування і класифікації дидактичних принципів займалися як зарубіжні (Я. Каменський, Й. Песталоцці, Й. Герbart, Ж.-Ж. Руссо), так і українські педагоги, зокрема, К. Ушинський та його послідовник Г. Ващенко. Як приклад цього класичного підходу наведемо перелік принципів дидактики, запропонований Г. Ващенко у його відомій праці «Загальні методи навчання» [1]. Він виділяє і розкриває такі принципи: науковості, систематичності, зв'язку навчання з життям, природо відповідності, індивідуалізації, активності та наочності.

Вивченням засобів наочності у наш час активно займалися Ш. Амонашвілі, С. Лисенкова, В. Шаталов та ін. Вчені ототожнювали наочність із чуттєвістю предметів та явищ. При цьому вони посилалися на психічну природу людини. Принцип наочності залишається одним із головних принципів дидактики й сьогодні. Його реалізація в умовах сучасної освіти значно спрощується завдяки використанню технічних засобів навчання та комп'ютерних технологій [3].

Ще 30 років тому ми і гадки не мали що таке інтернет та ІКТ. Зараз важко знайти людину, яка б не чула дані назви.

Що ж розуміють під ІКТ? Інформаційні і комунікаційні технології (далі – ІКТ) – навчальне поняття, яке описує різні будови, механізми, способи, алгоритми обробки інформації. Важливим сучасним засобом ІКТ є комп'ютер, що оснащений відповідними програмним забезпеченням і телекомунікаціями разом з розміщеними на них інформацією [2].

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій сприяв активізації комунікативних аспектів навчальної діяльності як учнів та і педагогів. Нині, в інформаційно-комунікаційному просторі глобальної мережі Інтернет, наявна низка технологій, за допомогою яких здійснюється спілкування між учасниками навчального процесу, обговорюються різноманітні проблеми, створюються інтелектуальні та творчі цінності, здійснюється обмін досвідом та інформацією.

Впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у роботі навчального закладу регулюється наступними документами: Законом України «Про освіту» [4], Законом України «Про загальну середню освіту», Законом України «Про Основні засади (стратегія) розвитку інформаційного суспільства в Україні до 2020 року», Указом Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку в Україні» тощо.

Науково-технічний прогрес, інформатизація суспільства XXI століття зумовили розвиток інформаційного забезпечення всіх ланок суспільства. В цьому процесі виникають нові терміни та поняття. Одним із таких є інформаційна компетентність. Це інтегративна якість особистості, що є шляхом відображення процесів відбору, засвоєння, обробки, трансформації і генерування інформації в особливий тип предметно-специфічних знань [2].

Сучасному вчителю необхідно вміти спілкуватися в інформаційному середовищі, та опанувати інформаційну компетентність. За допомогою методів і засобів інформатизації фахівець має навчитися одержувати відповіді на питання про те, які є інформаційні ресурси, де вони розміщені, як можна отримати до них доступ і як можна їх використовувати з метою підвищення ефективності професійної діяльності [4]. Особливого значення набуває нині використання мережевих соціальних пошукових систем.

Вчителю фізичної культури, як і іншим педагогам, щоб не відставати від учнів, а йти попереду необхідно володіти знаннями в області ІКТ. В своїй

роботі, я здебільшого використовую засоби Інтернет з метою пошуку інформації, підготовці до навчальних занять та позаурочної діяльності.

Три роки тому я сприяв підключенню навчального закладу до всесвітньої мережі Інтернет. За два роки навчальний заклад перейшов на платформу Google Apps for Work (попередня назва Google Apps for Business) – це пакет спеціалізованого хмарного програмного забезпечення й інструментів для спільної роботи від компанії Google. У нього входять такі популярні веб-застосунки від Google, як Gmail, Google Диск, Google Hangouts, Google Календар і Google Документи [4].

Працюючи над методичною проблемою навчального закладу: «Формування інформаційно-комунікаційної та комунікативної компетентностей учня на засадах діяльнісного та особистісно-орієнтованого підходів», я, разом з іншими педагогами школи, в своїй роботі використовуємо: Gmail (електронну пошту – найшвидший спосіб доставки листів та інших видів повідомлень), Google Диск (сервіс для збереження та синхронізації файлів), Google Календар (інтегрований онлайн-календар із функцією спільного доступу) і Google Документи (Документи, Таблиці, Презентації, Форми). Користувачі можуть надавати колегам доступ до своїх документів, електронних таблиць, презентацій і опитувань, а тоді разом редагувати файли й додавати коментарі. Додаткові функції включають повну історію змін і можливість роботи з документами офлайн) Так, наприклад, в спільному доступі ми заповнюємо відомості щодо навчальних програм, їх виконання, моніторинги навченої діяльності учнів, ведення електронного журналу.

Інформація про проведені позакласні заходи висвітлюється на офіційному веб-сайті школи <http://schoolbkr.org.ua>. При підготовці до уроків та позакласних заходів я використовую спортивні Інтернет-ресурси, які дозволяють оперативно одержувати актуальну інформацію про події та досягнення в спорті. Наприклад: <http://www.sport.com.ua> (інформаційно-аналітичне видання присвячене спорту), <http://www.champion.com.ua> (Інтернет-видання «Чемпіон»),

<http://www.football.ua> (Ресурс присвячений футболу), <http://sport.oboz.ua> (Спорт обоз) тощо.

При використанні дидактичних можливостей інформаційних технологій є як позитивні так і негативні сторони.

На своїх уроках, я намагаюсь відірвати дітей від планшетів, телефонів, ноутбуків, тому що у певного відсотка учнів вже є ігрова залежність від «передових технологій». Даній категорії учнів цікавіше грати у футбол, волейбол та баскетбол на планшеті, ніж займатися на спортивному майданчику.

Відповідно до статті І Закону України «Про фізичну культуру і спорт» фізична культура – це «складова частина загальної культури суспільства, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості» [6]. І тому моїм основним завданням на своїх заняттях та в позаурочний час є створення умов для збереження та зміцнення здоров'я учнів, виховання негативного ставлення до шкідливих звичок та активна пропаганда здорового способу життя.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій змінили схему передачі знань та методів навчання, створили нові засоби впливу і значно підвищили ефективність знань. Але, на мою думку не слід відмовлятися і від традиційних методів навчання. І якщо в своїй роботі знайти золоту середину у вихованні та навчанні ми зможемо виховати здорову (як фізично, так і психологічно), комунікабельну людину, здатну адекватно реагувати на світ, який постійно змінюється.

Список використаної літератури

1. Ващенко Г. Загальні методи навчання : підручник для педагогів / Григорій Ващенко. – Видання перше. – К. : Українська Видавнича Спілка, 1997. – 441 с.

2. Вікіпедія. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>.

3. Драгнєв Ю. В. Інформатизація вищої фізкультурної освіти: стан та перспективи : колективна монографія / Ю. В. Драгнєв, С. С. Єрмаков, М. В. Чекунов ; за заг. ред. Ю. В. Драгнєва; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 179–181 с.

4. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі : навчальний посібник / Кадемія М. Ю., Шахіна І.Ю. – Вінниця : ТОВ «Планер», 2011. – 5–6 с.

5. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.

6. Про фізичну культуру і спорт [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://com/ukrainy-kodeksy/zakon-ukrajini-pro-fizichnu-kulturu-sport.html>.